

УДК 372.881.111.1

Yuliya Bykova

teacher National University “Zaporizhzhia Polytechnic”

НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПИСЬМА СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В сучасному світі надзвичайно важливим є навчання студентів немовних спеціальностей іншомовного професійно орієнтованого письма. Це зумовлено такими чинниками:

1. Письмо є важливим фактором розвитку культури і освіти, засобом зберігання інформації, надійним способом міжкультурної взаємодії людей.

2. Підприємства мають можливість встановлювати прямі контакти із зарубіжними партнерами і створювати спільні підприємства. Тому для вирішення цих завдань підприємство повинно мати в своєму розпорядженні кваліфікованих фахівців, які вміють забезпечувати як усну, так і писемну професійну комунікацію, вести професійну документацію іноземною мовою.

3. Зростає роль писемної комунікації у зв'язку з широким використанням комп'ютерів.

В сучасній методичній літературі розрізняють поняття письмо та писемне мовлення. Деякі дослідники використовують лише термін "письмо", підкреслюючи його вузьке чи широке значення. У вузькому розумінні терміна письмо – це графічне зображення слів за допомогою літер. А писемне мовлення – це письмо в широкому розумінні терміна – це специфічний код мовленнєвої діяльності, кодування інформації з урахуванням графічного способу зв'язку.

Письмо – це продуктивний вид мовленнєвої діяльності. Як і в будь-якому іншому виді мовленнєвої діяльності, процес написання забезпечується сформованими у того, хто пише, навичками та вміннями, які складають його мовленнєву компетенцію в письмі. Неможливо не підкреслити найтісніший зв'язок цієї компетенції зі всіма іншими, які входять до складу загальної комунікативної компетенції людини. Відтак, виникає необхідність професійної орієнтації мовленнєвої компетенції в письмі студентів немовних спеціальностей.

Під професійно орієнтованим науковці розуміють навчання, яке ґрунтується на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, що диктується особливостями їхньої майбутньої професії.

Отже, професійно орієнтоване письмо – це вміння викладати думки у письмовій формі в рамках професійної тематики. Останнім часом науковці багато уваги приділяють дослідженню професійно орієнтованого письма як в мовних, так і немовних ВНЗ. Цьому виду мовленнєвої діяльності присвятили роботи такі науковці: Мазунова Л. К., Гальперін І.Р., Грузинська І.А., Тарнопольський О.Б., Byrne D., Eisterhold J.C., Evans V., Hedge T., Leki I., Pincas A., White R.V., Raimes A., Swales J., Tribble C.

Мовний матеріал, який був пропущений через письмо, запам'ятовується та засвоюється краще. Провідними факторами, що впливають на формування мовленнєвої компетенції в письмі є: 1) фактор мовленнєвих навичок (лексичні, граматичні навички); 2) фактор умінь (вміння оформлення писемних текстів, стилістичні вміння, вміння висловлювати думки у письмовій формі, вміння забезпечувати цілісність, завершеність та адресованість текстів); 3) фактор добору певних жанрових типів писемних текстів для навчання (залежить від професійної орієнтованості навчального процесу. Жанрами є: листи, конспект, анотація, реферат, стаття, інструкція)

Всі письмові тексти належать до певних функціональних стилів: розмовний, науковий і офіційно-діловий, публіцистичний і літературно-художній. В останні роки склався особливий стиль технічних документів. Технічні документи – це різні керівництва (керівництво користувача, керівництво адміністратора та інші), специфікації, описи, звіти. Його основна функція – передача інформації. Він містить деякі елементи наукового і офіційно-ділового стилів. Навчання студентів ВНЗ таких типів текстів як (стаття, звіт, конспект, реферат) називають практичним письмом. Практичним називають письмо, яке обумовлене потребами майбутньої професійної діяльності або особистісними потребами.

До академічного письма можна віднести усі види писемних робіт студентів, за допомогою яких вони навчаються письма як виду творчої продуктивної мовленнєвої діяльності, але які не мають скільки-небудь серйозного практичного значення з точки зору професії або життя майбутнього фахівця (твори есе, виклад-переказ, науково проблемне тематичне повідомлення). Його призначення – суто навчальне (академічне).

Таким, чином, можна відзначити, що будь-яка професійна діяльність накладає відбиток на людину, формуючи особливий тип мислення. Тому, навчання письма повинне сприяти формуванню професійного інтелекту, задіювати мислення, пам'ять, увагу, професійні знання і викликати підвищений інтерес та стійку увагу аудиторії, тобто мотивувати до вивчення надзвичайно важливого виду мовленнєвої діяльності.